

Velký Bor

Kraj: Plzeňský

Správní obvod: Horažďovice

Nadmořská výška: 452 m n. m.

Počet obyvatel: 555

Adresa URL: www.sumavanet.cz/velkybor/

Okres: Klatovy

GPS souřadnice: 49.364925N, 13.701413E

První pís. zmínka: 1283 (741 let)

PSČ: 341 01

Historie obce Velký Bor

Velký Bor u Horažďovic vznikl ve 12. nebo 13. století. Údaje o založení zatím nejsou přesně známy. Byl to královský hrad, v podhradí bylo městečko s kostelem a duchovní správou na faře č. 1 podřízenou prácheňskému děkanátu. Poprvé je v historických pramenech zmiňován Velký Bor, když jej král Václav II. daroval roku 1283 Děřichu Špacmanovi 1. Později jej král Václav II. vyměnil r. 1304 s Půtou z Potštejna (u Vamberka), domažlickým purkrabím, za polovinu hradu Litic (u Žamberka). Poslední bezdětní dědicové odevzdali hrad a město Bor s Drahoňovicemi (v Turnovském okrese), Dobroticemi a 11 vesnicemi za Sušicí r. 1336 klášteru Zderazskému. Zderazský klášter patřil křižovníkům, proto se říkalo Bor Křižovnícký na rozdíl od Boru Panského neboli Malého. Křižovníci spravovali panství prostřednictvím purkrabího. Uvádí se, že před r. 1401 opanoval Velký Bor Dobeš z Boru, ale byl odtud králem Václavem IV. vypuzen - známé je tažení husitů z Nepomuka, kde koncem dubna 1420 pobořili klášter, směrem k hradu Rábí. Husité Rábí dobyli v krátkém čase a zmocnili se jeho bohatství. V té době údajně Žižka také obléhal „Bor Panských za Horažďovicí“ (dnešní Malý Bor). Sotva jej dobyl a vypálil jeho tvrz, přitáhlo 12. října 1420 proti husitům vojsko „s velkým množstvím lidu s Němci mnohými“. Husité se opevnili u kostelíka, ubránili se přesile a nakonec vojsko rozprášili. - R. 1420 zastavil král Zikmund Janovi a Vilémovi z Risenberka mj. i panství Velký Bor jako náhradu za škody, které jim Žižka způsobil dobytím hradu Rábí. Hrad Velký Bor již pak není zmiňován, zřejmě byl husity značně poškozen. Později již nebyl obnoven. - Za krále Jiřího z Poděbrad se Velký Bor dostal Břeňkovi z Rábí. Po něm jej zdědil syn Jan s matkou Annou a sestrou Eliškou. Eliška oba přežila. Po její smrti zdědili Velký Bor její strýcové a připojili jej asi r. 1519 k panství Horažďovickému. Po r. 1848 byla správa obcí vložena do rukou voleného obecního výboru v čele se starostou. Volilo se na tříleté období. Josef Pihera z č. 42 u Bastýanů byl 1. voleným starostou. Obec spravoval od r. 1849 do r. 1855. Byl tedy volen dvakrát po sobě.

